

Yenilenen 9. Sınıf Kimya Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi¹

Dr. Eyüp İzci (Öğretim Üyesi)
İnönü Üniversitesi-Türkiye
eyup.izci@inonu.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet Eroğlu²
Fırat Üniversitesi-Türkiye
mehmeteroglu@firat.edu.tr

Özet:

Bu araştırmanın amacı 2013 yılında yenilenen 9. sınıf kimya öğretim programını öğretmen görüşlerine göre değerlendirmektir. Nitel araştırma yaklaşımıyla hazırlanan bu çalışmada olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Malatya ve Elazığ illerindeki liselerde görev yapmakta olan 15 kimya öğretmeni oluşturulmaktadır. Araştırmanın örneklemini maksimum çeşitlilik örnekleme tekniğine uygun olarak seçilmiştir. Bu çalışmada veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler "betimsel analiz" yapılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde programın boyutlarına (kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme) ilişkin öğretmen görüşleri olumlu ve olumsuz olarak kategorilere ayrılarak incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler programı genel olarak olumlu bulurken başta ders saatlerinin yetersizliği olmak üzere, kaynakların yetersizliği, öğrenci seviyesinin düşüklüğü, bazı konuların gereksizliği gibi sorunların olduğunu belirtmişlerdir. Ders saatinin artırılması, altyapı sorunlarının giderilmesi gibi önerilerde bulunmuşlardır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, alan yazında yer alan diğer çalışmaların sonuçlarıyla benzeşmektedir. Farklı dönemlerdeki kimya programlarına ilişkin yapılan farklı çalışmalarda benzer sonuçların elde edilmesi, kimya programlarının geliştirme ve değerlendirilme süreçlerine ilişkin sorunların olduğunu göstermektedir. Ancak bu durum öğretmenlerin programı yeterince tanımamasından veya öğretmen yeterlikleriyle program arasındaki uyumsuzluktan kaynaklanabilir. Araştırmanın sonucunda yenilenen 9. sınıf kimya programına ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Keywords: Program, 9. sınıf kimya öğretim programı, program değerlendirme, kimya öğretimi

**E-Uluslararası Eğitim
Araştırmaları Dergisi,**
Cilt: 9, Sayı: 1, 2018, ss. 14-35

DOI: 10.19160/ijer.322892

Gönderim : 21-06-2017
Revizyon: 14-10-2017
Kabul : 08.01.2018

Önerilen Atf

İzci, E. & Eroğlu, M. (2018). Yenilenen 9. Sınıf kimya dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi, *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 1, 2018, ss. 14-35, DOI: 10.19160/ijer.322892

¹ Bu çalışma 4- 6 Eylül 2014 tarihinde Kocaeli Üniversitesi tarafından düzenlenen 23. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayında sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Sorumlu Yazar(Correspondent Author)

GİRİŐ

Bilimsel bilginin katlanarak arttığı, teknolojik gelişmelerin büyük bir hızla ilerlediği, fen ve teknolojinin etkilerinin yaşamımızın her alanında belirgin bir şekilde görüldüğü günümüz bilgi ve teknoloji çağında, toplumların geleceği açısından fen eğitiminin anahtar bir rol oynadığı açıkça görülmektedir. Bu önemden dolayı, gelişmiş ölkeler başta olmak üzere bütün toplumlar sürekli olarak fen eğitiminin kalitesini artırma çabasıdadır (MEB 2004). Fen eğitimindeki kalitenin artırılmasındaki sağlayacak önemli unsurlardan bir tanesi program geliştirme çalışmalarıdır (Aydın, 2010; Yörük ve Seçgen, 2016). Ayrıca fen bilimleri alanındaki program geliştirme çalışmaları, ölkelerin birbiri ile bilimsel ve teknolojik alanlarda yarışabilmesinde ve kalkınmasında anahtar rol oynamaktadır (Aydın, 2007; Kurt ve Yıldırım, 2010). Son yıllarda birçok ölkede öğretim programları yenilenecek çağın gereklerine uygun hale getirilebilme çalışmaları yapılmıştır. Benzer program geliştirme çalışmaları ölkemizde de mevcuttur (Yörük ve Seçgen, 2016). Bu kapsamda, Kimya Dersi Öğretim Programı 2008-2009 öğretim yılından itibaren aşamalı olarak ortaöğretim okullarının 9. sınıf, 10. sınıf, 11.sınıf ve 12. sınıflarında uygulamış ve 2011-2012 öğretim yılında uygulaması tamamlanmıştır (Yadigaroğlu ve Demircioğlu, 2012; Zan ve Seçgen, 2014). İlköğretim programlarında ve bunlara paralel olarak geliştirilen ortaöğretim programlarında yapılandırıcılık, aktiflik, öğrenci merkezlilik ve tematik yaklaşımının yanı sıra çoklu zekâ kuramı ve bireysel farklılıklara duyarlı öğretim gibi çağdaş öğrenme yaklaşımları ön plana çıkarıldığı görülmektedir (Gömlüksiz ve Kan 2007).

Türkiye’de kimya öğretim programlarının geçmişi cumhuriyetin ilk yıllarına dayanmakla birlikte 1930’lu yıllarla birlikte önemli gelişmelerin olduğu görülmektedir (Yörük ve Seçgen, 2016; Aydın, 2010). Yörük ve Seçgen (2016), kimya öğretim programlarını incelediği çalışmalarında 1998 yılına kadar olan kimya öğretim programlarının yüzeysel olarak müfredat programı şeklinde hazırlanırken 1998’ den sonra hazırlanan programların ise daha derin ve ayrıntılı olan öğretim programı şeklinde hazırlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu süreçte kimya öğretim programlarının klasik kimya müfredatından yapılandırıcı kimya programına evrildiği belirtilmiştir. Yapılandırıcılığa evrilmenin önemli basamaklarından biri 2008-2009 öğretim yılında uygulanmaya başlanan kimya öğretim programıdır. Yapılandırıcılığa geçişin önemli bir basamağını oluşturan ve 2008-2009 öğretim yılından itibaren aşamalı olarak uygulanmakta olan yeni kimya öğretim programına ilişkin yapılan çalışmalarda programa ilişkin bazı sorunların olduğu görülmektedir. Feyzioğlu (2014)’nın 2008-2009 yılından itibaren uygulanan 9. sınıf kimya öğretim programını öğretmen görüşlerine göre değerlendirdiği çalışmasında öğretmenlerin yenilenen programdaki yöntem tekniklerden ziyade daha önce kullandıkları yöntem ve teknikleri kullandığı, ders kitaplarından yeterince yararlanamadıkları, laboratuvar uygulamalarına yeterince yer veremedikleri belirlenmiştir. Bu durumun sınıfların kalabalık oluşu, öğrencilerin hazırbulunuşluklarının yetersizliği, yetersiz fiziksel koşullar ve zamanın yetersizliğinden kaynaklandığını vurgulamışlardır. Kurt ve Yıldırım (2010)’ın uygulanmakta olan kimya programının değerlendirmesine yönelik yaptıkları çalışmada, öğretmenler ders kitabında eksikliklerin olduğunu, programın içeriğinin önerilen ders saatine göre yüklü olduğunu ve içeriği tam olarak anlamadıklarından bahsetmişlerdir. Öğretmenler programda sunulan içeriği nasıl uygulayacakları, hangi yöntem ve teknikleri kullanacakları konularında programda yeterli bir açıklamanın olmadığını belirtmektedir. Ayrıca programla ölkemizdeki üniversite sınav sisteminin örtüşmediğini, bu konuda bir düzenlemenin en kısa sürede yapılması gerektiğini söylemişlerdir. Bunun yanı sıra öğretmenler verilen hizmet içi eğitim seminerlerinin yetersizliklerinden bahsetmiş ve yeni programın uygulanmasına yönelik bazı önerilerde bulunmuşlardır. Yaşar ve Sözbilir (2012)’in çalışmalarında elde edilen bulgulara göre, mevcut kimya dersi öğretim programı uygulamalarında yoğunluklu olarak geleneksel anlayışın hâkim olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuçta amaçlanan kimya dersi öğretim programı ile gözlemlenen-uygulanan kimya dersi öğretim programı arasında ciddi bir uyumsuzluk tespit edilmiştir. Yadigaroğlu ve Demircioğlu (2012) da araştırmalarında, öğretmenler, mevcut öğretim programlarının içerik

açısından önerilen ders saatine göre çok fazla yüklü olduğunu, programı yetiştirmede sıkıntı yaşadıklarını, belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra öğretmenler yeni öğretim programının daha etkin uygulanabilmesi için teknoloji ile kimya dersinin bütünleştirilmesi, laboratuvarların kimya derslerinde daha etkin kullanılması, kimya ders saatlerinin artırılması gibi bir takım önerilerde bulunmuşlardır. Ercan (2011) çalışmasında da öğretim programının içeriğinin yoğun olduğu ve ölçme değerlendirme konusunda eksiklerin olduğu tespit edilmiştir. Üce ve Sarıçayır (2012)'in çalışmalarında içeriğinin önerilen ders saatine göre fazla olduğunu, kazanımları tam olarak anlayamadıklarını ayrıca programda ve ders kitabında yer alan elementler kimyası konusunun çok fazla olması nedeniyle organik kimya konusu için zaman ayarlamada zorlandıklarını dile getirmişlerdir

Yenilenen kimya programına ilişkin ortaya çıkan bu sorunların giderilmesi için öğretim programlarının revize edilmesi çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda MEB' in öncülüğünde 35 üniversiteden 86 akademisyen ve 28 öğretmenin katılımıyla 230 toplantı, 24 panel düzenlenmiştir. Çalışmalar neticesinde ortaöğretim programları güncellenmiştir. Güncellenen öğretim programlarında ortaöğretim kimya 9, 10, 11 ve 12'inci sınıflar da bulunmaktadır. Güncellenen öğretim programları kademeli olarak uygulamaya konularak ve öğretim programlarının ilk uygulamalarına, 2013–2014 eğitim öğretim yılında başlanılmasına karar verilmiştir (MEB, 2013). Güncellenen programın belirlenen sorunların çözümüne ne derece katkı sağlayacağı merak konusudur. Geliştirilen programların sürekli ve düzenli olarak değerlendirilmesi, aksayan yönlerin keşfedilmesi ve düzeltme çalışmalarının yapılmasının programdan istenilen verimin alınması açısından gerekli olduğu belirtilmektedir (Demirel, 2011). Bunu belirlemek için öğretim programlarının birincil uygulayıcıları olan öğretmenlerin görüşlerinin tespit edilmesi (Saylan, 2001), programların uygulamadaki aksaklıklarının belirlenmesi açısından da büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin programa ilişkin görüşlerine başvurulması programın değerlendirilmesi çalışmalarına önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca yenilenen programa ilişkin alanyazında sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu bağlamda alanyazına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı 2013 yılında yenilenen 9. Sınıf kimya öğretim programını öğretmen görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu kapsamda şu genel sorulara cevap aranacaktır:

1. Öğretmenlerin yenilenen 9. Sınıf kimya öğretim programına ilişkin görüşleri nelerdir?
 - Öğretmenlerin programın kazanımlara ilişkin görüşleri nelerdir?
 - Öğretmenlerin programın içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?
 - Öğretmenlerin programın öğretme-öğrenme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
 - Öğretmenlerin programın değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin yenilenen 9. Sınıf kimya öğretim programının uygulanmasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin yenilenen 9. sınıf kimya öğretim programındaki eksikliklere veya gereksiz olarak düşündükleri konulara/durumlara ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin yenilenen 9. sınıf kimya öğretim programın önceki programa göre olumlu yanlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Öğretmenlerin yenilenen 9. sınıf kimya öğretim programın etkili uygulanmasına ilişkin önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli:

Bu araştırma, kimya öğretmenlerinin yenilenen 9. Sınıf kimya öğretim programına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik nitel bir çalışmadır. Araştırmada olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bunun yanında fenomenoloji günlük deneyimlerimizin anlamı ve doğası hakkında derinlemesine bir anlayışın kazanılmasını sağlar (Patton, 2014). Bu araştırmada kimya öğretmenlerinin yenilenen 9 sınıf kimya programı olgusuna ilişkin görüşleri ve deneyimleri irdelenmesi, açığa çıkarılması amaçlandığından olgubilim deseni kullanılmıştır.

Çalışma Grubu:

Fenomenolojik çalışma birkaç kişinin bir fenomen yada kavramla ilgili yaşanmış deneyimlerinin ortak anlamını tanımlamaktadır (Creswell, 2013). Bu nedenle olgubilim araştırmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışa vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu bağlamda yenilenen 9. Sınıf kimya öğretim programını değerlendirmeyi amaçlayan bu araştırmanın çalışma grubu, Malatya ve Elazığ illerindeki liselerde görev yapmakta olan ve 2013-2014 öğretim yılında 9. Sınıf kimya dersini yürüten kimya öğretmenleri arasından maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle seçilen 15 öğretmenden oluşmaktadır (Creswell, 2013). Fenomenolojik çalışmalarda fenomeni bütün yönleriyle deneyim etmiş 3-4 kişi ile 10-15 kişi arasında değişen heterojen bir grup belirlenir. Bu bağlamda çalışma grubunun çeşitliğinin sağlanmasında kıdem, cinsiyet, eğitim bölgesi değişkenleri göz önünde bulundurularak çalışmanın yapıldığı iki il merkezinden birbirinden farklı özelliklere sahip üçer okul seçilmiştir. Farklı özelliklerin belirlenmesinde okulun türü, bulunduğu bölge ve başarı durumu gibi özellikleri dikkate alınmıştır. Ancak seçim kriterleri noktasında kesin sınırlardan bahsetmek mümkün değildir. Çünkü belirlenen bu özelliklerin yanında gönüllü katılımı esas alındığından okulların seçimi noktasında esnek bir yol izleme gereği ortaya çıkmıştır. Bu durum araştırmanın sonuçları açısından bir sınırlılık olarak görülebilir. Aşağıda tablo 1’de katılımcılara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1:

Katılımcıların Demografi Özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Mesleki kıdem	Eğitim düzeyi	Okul türü	Hizmet içi eğitim
Ö1	Erkek	11 yıl	Yüksek lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö2	Kadın	20 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö3	Erkek	4 yıl	Lisans	Anad. Öğr.Lisesi	Almadı
Ö4	Kadın	13 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö5	Kadın	22 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö6	Erkek	24 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö7	Erkek	23 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö8	Erkek	23 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö9	Erkek	21 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö10	Erkek	25 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö11	Kadın	10 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö12	Kadın	25 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı
Ö13	Kadın	27 yıl	Lisans	Meslek Lisesi	Almadı
Ö14	Erkek	30 yıl	Lisans	Meslek Lisesi	Almadı
Ö15	Kadın	5 yıl	Lisans	Anadolu Lisesi	Almadı

Veri Toplama Aracı:

Fenomenolojik araştırmalarda veri toplama süreci genellikle, fenomeni deneyimleyen bireylerle gerçekleştirilen görüşmeleri içerir (Creswell, 2013). Çünkü fenomenolojik görüşme

deneyimin altında yatan temel yapıyı ya da gerçekliği elde etmek için öncelikli veri toplama yöntemidir (Merriam, 2013). Bu nedenle bu çalışmada da veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu yöntem ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnektir; iki uç arasında yer almaktadır (Karasar, 2012). Araştırmacıya bu esnekliği sağladığı için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme soruları hazırlanmadan önce, araştırma konusu ile ilgili ulusal ve uluslararası alan yazın taraması yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda öğretmenlerin yenilenen 9. Sınıf kimya programına ilişkin görüşlerini belirlemek için yarı yapılandırılmış taslak görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formunun kapsam açısından geçerliliğini sağlamak için dört öğretim üyesinden (ikisi eğitim programları ve öğretim ABD' da, ikisi Ortaöğretim Kimya Eğitimi ABD' da görev yapmaktadır) uzman görüşü alınmış, öneri ve eleştiriler doğrultusunda görüşme formunda yer alan sorular yapılandırılmıştır. Uzman görüşünden sonra oluşturulan form üç kimya öğretmenine anlaşılabilirlik ve kapsam geçerliği açısından tekrar incelenmiş ve öğretmenlerin önerisi doğrultusunda bazı soruların ve ifadelerin daha anlaşılır bir duruma getirilmesi için bazı ifade değişiklikleri yapılarak yarı yapılandırılmış görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Veri Toplama Aracının Uygulanması:

Veri toplama sürecinde araştırmacı sürece bizzat katılarak katılımcılarla görüşmeleri yürütmüştür. Görüşmeden önce öğretmenler görüşme hakkında bilgilendirilmiş ve görüşmeye gönüllü katılan öğretmenlerle görüşmeler yapılmıştır. Verileri toplamak amacıyla oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular araştırmacı tarafından katılımcılara yöneltilmiştir. Görüşmeler çoğu katılımcı öğretmenin isteği üzerine görüşmenin kaydedilmesi biçiminde değil de katılımcı cevaplarının araştırmacı tarafından not alınması şeklinde yapılmıştır.

Verilerin Analizi:

Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu araştırma verilerinin analizinde "betimsel analiz" kullanılmıştır. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu nedenle elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır, yorumlanır, neden sonuç ilişkileri irdelenir ve sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Fenomenolojik araştırmalarda da araştırmacının görevi, deneyimin temel yapısını ya da cevherini belirlemek (Merriam, 2013) olduğu düşünüldüğünde betimsel analizinin bu görevi gerçekleştirilmede oldukça uygun bir yaklaşım olduğu düşünülebilir. Betimsel analizde veriler dört aşamada analiz edilir. Birinci aşamada kavramsal çerçeve ve veriler incelenerek analiz için bir çerçeve oluşturulur. Verilerin hangi temalar altında yer alacağı belirlenmeye çalışılır. İkinci aşama, belirlenen çerçeveye göre verilerin işlenmesi sürecidir. Üçüncü aşama, bulguların tanımlandığı ve doğrudan alıntılarla desteklendiği aşamadır. Betimsel analiz son aşaması olan bulguların yorumlanması aşaması ise bulguların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması sürecidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011)

Araştırmanın analiz sürecinde öncelikle, görüşme kayıtları ve yazılı formlar deşifre edilip analize hazır hale getirilmiştir. Betimsel analizde elde edilen veriler önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada ana temalar araştırma sorularına göre oluşturulmuş, ana temalar altında yer alan alt temalar ise görüşmelerden elde edilen verilerin analiziyle oluşturulmuştur. Çünkü yarı yapılandırılmış araştırma soruları program değerlendirme çalışması için genel bir kavramsal çerçeve oluşturacak şekilde hazırlanmıştır. Kavramsal çerçevenin ve araştırma sorularının özellikle analiz aşamasında, iş ve zaman açısından aşırı yüklemeye karşı en iyi önlem olduğu düşünülmektedir (Miles ve Huberman, 2015). Kavramsal çerçeve oluşturulduktan sonra verilerin kavramsal çerçeveye göre işlenmesi aşamasına geçilmiştir. Her bir araştırma sorusu için elde edilen veriler ayrı ayrı kodlanmış ve bu kodlardan hareketle kategori ve temalar oluşturulmuştur. Ancak bunun yanında öğretmenlerin bazı

sorulara verdiği cevapların diğer cevaplarla ilgili olabileceği düşünöldüğünden analizde esnek bir yaklaşım benimsenmiştir. Verilerin analizinde, ifadelerin benzerliğine göre gruplamalar yapılmıştır. Çözömlenelerde göröşüne başvurulan öğretmenlere birer kod numarası verilerek (Ö1,Ö2..) açıklamalar yapılmıştır. Toplanan veriden bilgi sağlama ve bunu ortaya çıkan kategorilerle karşılaştırma süreci veri analizinde sürekli karşılaştırma yöntemi olarak adlandırılmaktadır (Creswell, 2013). Bu araştırmada da ifadelerdeki benzer öğeler gruplandırılmış ve gruba uygun olarak temalandırılmıştır. Ortak temaların tespiti amacıyla tüm katılımcıların yazılı cevapları temalara ve alt temalara ayrılarak, sürekli karşılaştırılmıştır. Sürekli karşılaştırma sürecinde hem bulguların kendi içerisindeki tutarlılığına hem de kodlayıcılar arasındaki tutarlığa bakılmıştır. Farklı iki kodlayıcının kodlamaları karşılaştırılarak göröş birliğine varılmaya çalışılmıştır. Göröş birliği sağlanamayan kodlamalarda uzman göröşü alınarak göröş birliği sağlanmıştır. Dolayısıyla ayrıca bir uyum indisi hesaplanmamıştır. Yapılan bu analizlerden sonra bulgular tanımlanmıştır. Araştırmada iç geçerliği sağlamak için; öğretmenlerin yenilenen 9. Sınıf kimya programına ilişkin göröşleri doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Çünkü betimsel analizde, göröşülen ya da gözlenen bireylerin göröşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilmelidir (Yıldırım ve şimşek, 2011). Bulguların anlamlılığını ve bütönlüğü araştırmacılar tarafından sürekli test edilmiştir. Bulguların tutarlılığını sağlamak için temaları oluşturan kavramların kendi aralarında ve diğerler temalarla tutarlılığı değerlendirilmiş ve anlamlı bir bütönlü oluşturup oluşturmadığı test edilmiştir. Programın boyutlarına ilişkin sorular sorulardan elde edilen veriler ve programın geneline ilişkin sorular sorulardan elde edilen verilerin birbirini desteklediği görölmüştür. Bunun yanında bulguların daha önce yapılan araştırmalarla uygunluğu karşılaştırılmıştır. Temalar, duruma göre tümdengelim ya da tümevarım yöntemi ile açıklanmış ve yorumlanmıştır. Dış geçerliği sağlamak için; verileri toplama aracının hazırlanmasından, uygulama ve analiz aşamasına kadar araştırma süreci detaylıca açıklanmıştır. Bulgular, alan yazınla karşılaştırılarak, bulguların anlamı ve uygulamadaki gerçekliklere ulaşmaya çalışılmıştır. Araştırmanın başka araştırmalarla test edilebilmesi için gerekli açıklamalar ayrıntılarıyla yapılmıştır. Temalandırma işlemi sonucunda elde edilen bulgular frekans tablolarıyla ifade edilmiştir.

BULGULAR

1. Öğretmenlerin Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Genel Yapısına İlişkin Göröşleri

Öğretmenlerin programın genel yapısına ilişkin göröşleri başlığı altında öğretmenlerin programın kazanımlarına, programın içeriğine, programın öğrenme yaklaşımı ve etkinliklerine, programın ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin göröşleri incelenmiştir.

1.1 Öğretmenlerin Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Kazanımlarına İlişkin Göröşleri:

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının kazanımlarına ilişkin göröşleri aşağıda Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2:

Programın Kazanımlarına İlişkin Göröşler

	Tema	Frekans
Olumlu	Öğrenci Seviyesine Uygun Olma	8
	Dersin Amacına Uygun Olma	4
	Genel Olarak Olumlu Olması	2
Olumsuz	Öğrenci Seviyesine Uygun Olmaması	3
	Kazanımlar İçin Süre Yetersizliği	3
	Hayata Yakın Olmama	1

Tablo 2 'de görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programlarının kazanımlarına ilişkin görüşleri olumlu ve olumsuz kategorileri şeklinde sınıflanmaktadır. Kazanımlara ilişkin olumlu görüşler arasında en çok vurgulanan (f=8) öğrenci seviyesine uygun olma alt temasıdır. Bu temada öğretmenler programın öğrenilebilirliğine vurgu yapmışlardır. Öğrenciler bu kazanımlarla ortaokulda da karşılaştıkları için 9. Sınıfta kazandırmanın kolay olduğu belirtilmiştir. Bu durum aslında ortaokul ve lise programları arasında uyumun olduğunu göstermektedir. Bu temaya ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö2: Zaten 9. sınıf öğrencileri 8. sınıfta bu konuların çoğunu kazanıp geliyorlar. Bu nedenle konuların anlaşılmasında zorluk çekmiyorum. Bu anlamda programın uygulanması çok kolay.

Ö4: Bu yeni programın öğrenci için daha anlaşılır düzeyde olduğunu gördük. Kazanımlar zamanlama bakımından uygundu.

Ö11: Kazanımlar sınıf ve öğrenci seviyesine uygundur.

Olumlu özellikler kategorisi içerisinde vurgulanan diğer bir alt tema ise programda yer alan kazanımların dersin amacına uygun olduğudur. Bu alt temada çok vurgulanan (f=4) temalardan biridir. Öğretmenler yeni programın temel kimyayı öğretme amacına hizmet ettiğini belirtmişlerdir. Bu temaya ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö13: Kazanımlar dersin amaçlarına uygun olarak temel kimyayı kavratmaya yöneliktir.

Olumlu özellikler içerisinde en az (f=2) vurgulanan alt tema ise genel olarak olumlu olması temasıdır. Bu temada öğretmenler program kazanımlarının uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bu şekilde genel bir ifade kullanmış olmalarının sebebi yeni programı yeterince tanımamış olmalarından kaynakladığı da düşünülebilir. Öğretmenlerin çoğunun yeni programa ilişkin hizmetiçi eğitim almamış olması bu durumu desteklemektedir.

Öğretmenlerin programdaki kazanımlara yönelik olumsuz özellikler kategorisi altında en çok (f=3) vurguladıkları öğrenci seviyesine uygun olmama ve sürenin yetersizliği alt temalarıdır. Öğrenci seviyesine uygun olmama alt temasında kazanımların öğrencilerin seviyesine uygun olmadığı seviyesinin üstünde olduğu ifade edilmiştir. Ortaya çıkan bu durumun okullara özgü olduğu düşünülmektedir. Çünkü öğrenci seviyesi okuldan okula hatta aynı okul içerisinde sınıftan sınıfa göre bile değişmektedir. Buna ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö8: Kazanımlar iyi fakat bizim okula gelen öğrenci seviyesi düşük olduğundan kazanımların özümsemesi zor oluyor.

Öğretmenlerin kazanımların olumsuz özelliklerine ilişkin çok vurguladıkları süre yetersizliği temasından kazanımlar için ders saatinin yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Ders saatinin yetersizliği bu yeni programın için birçok boyutuyla ilgili olarak vurgulanmaktadır. Buna ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö6: Kazanımların kavratılması için süre yetersiz kalmaktadır. Bu yüzden bazı kazanımları yüzeysel olarak geçmek zorunda kalıyoruz.

Kazanımların olumsuz özelliklerine ilişkin en az vurgulanan hayata yakın olmama yani kazanımların öğrencileri günlük hayata hazırlayabiliyor olmamasıdır. Aslında bu durum Türkiye'de ve dünyada program geliştirme-değerlendirme çalışmalarında sıkça karşılaşılan bir durumdur. Ancak bu çalışmada bu durumun bir öğretmen tarafından vurgulandığı görülmüştür.

1.2 Öğretmenlerin Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının İçerik Boyutuna İlişkin Görüşleri:

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının kazanımlarına içerik boyutuna ilişkin görüşleri aşağıda Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3:
Programın İçerik Boyutuna İlişkin Görüşler

	Tema	Frekans
Olumlu	Öğrenci Seviyesine Uygun Olma (öğrenilebilirlik)	4
	İçeriğın Güncel Olması	2
	Ders saatinin Yeterli Olması	1
	Kitapların Yeterli Olması	1
	Genel Olarak Uygun Olması	1
Olumsuz	İçerik Bütünlüğünün Olmaması	3
	Ders Saatinin Yetersizliği	2
	Öğrenci Seviyesine Uygun Olmama	1
	Güncel ve Bilimsel Olmama	1
	Konuların Yüzeysel Olması	1
	Ders Notu Hazırlama Sorunu	1
	Konuların Yoğun Olması	1
	Ders Kitabının Yetersizliği	1

Tablo 3 ‘de görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programlarının içerik boyutuna ilişkin görüşleri olumlu ve olumsuz kategoriler şeklinde sınıflanmaktadır. İçeriğe ilişkin olumlu görüşler arasında en çok vurgulanan (f=4) öğrenci seviyesine uygun olma alt temasıdır. Bunun yanında güncellik (f=2), sürenin yeterli olması (f=1), kitapların yeterli olması(f=1), genel olarak olumlu olması (f=1), alt temalarıda vurgulanmıştır. Bu temada öğretmenler programın öğrenilebilirliğine vurgu yapmışlardır. Bu temalardan en çok vurgulanan öğrenci seviyesine uygunluk alt temasında içeriğın öğrenci seviyesine uygun olduğu ifade edilmiştir. Öğrencilerin içerikte yeralan konulara ortaokul programlarından aşına oldukları için kolay öğrendikleri vurgulanmıştır. Bu duruma ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö2: Bu seneki 9. Sınıf konuları çok pratik verilen konulardı. Peryodik cetvel, elementler 8. Sınıfın konuları olduğu için rahatlıkla işledik. Yani öğrenciler bu konulara aşınaydı. Özellikle son konular sıvıların özellikleri, maddenin halleri ve maddenin özellikleri fizik dersinde de işlenmişti. Bu nedenle çok rahat bir dönem oldu.

Öğretmenler içeriğın güncel olduğunu ifade etmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö1: İçeriğın güncel olduğunu düşünüyorum. Çünkü öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları konulara yer verilmiş ve aynı zamanda örnekler iyi seçilmiş.

İçeriğe ilişkin olumsuz görüşler arasında en çok vurgulanan (f=3) içerik bütünlüğünün olmaması ve ders saatinin yetersizliği (f=2) alt temalarıdır. Öğretmenler konuların sırası oluşturulurken konular arasındaki bazı ilişkilerin yeterince gözönünde bulundurulmadığını vurgulamışlardır. Bunun yanında ders saatinin konuları etkin bir şekilde işlemek için yeterli olmadığı belirtilmiştir. Bu temalara ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö9: Konular arasında yeterli bütünlük yoktur. Alt yapısı olmayan konular bulunmadığından bu konularda yeteri kadar başarı ve bütünlük sağlanamamaktadır.

Ö6: Öğretim programının içeriği ders saati olarak yetersiz kalıyor. Bazı konuları yüzeysel geçmek zorunda kalıyoruz. Detaylara inemiyoruz.

Bunun yanında öğrenci seviyesine uygun olmama, güncel ve bilimsel olmama, konuların yüzeysel olması, konuların yoğun olması, ders kitabının yetersizliği, ders notu hazırlama sorunu alt temaları birer öğretmen tarafından vurgulanmıştır. Birer öğretmen tarafından vurgulanan bu temaların programın uygulanmasının ilk yılı olması ve öğretmenlerin programı yeterince tanımamasından kaynaklandığı düşünülebilir. Örneğin kaynak eksikliği, ders notu hazırlama programın ilk uygulama yılı olmasından kaynaklanabilir. Bunun yanında içeriğin yoğunluğu, öğrenci seviyesine uygun olmama gibi sorunlar programı yeterince tanımamaktan kaynaklanabilir.

1.3 Öğretmenlerin Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Öğrenme-Öğretme Yaklaşımına İlişkin Görüşleri:

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin görüşleri aşağıda Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4:

Programın Öğrenme-Öğretme Yaklaşımına İlişkin Görüşler

	Tema	Frekans
Olumlu	Öğrenci Merkezli Olması	3
	Genel Olarak Olumlu Olması	3
Olumsuz	Etkinlikler İçin Süre Yetersizliği	3
	Etkinliklerin Uygulanmasının Zor Olması	2
	Etkinlik Sayısının Azlığı	1

Tablo 4 ‘de görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programlarının öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin görüşleri olumlu ve olumsuz kategoriler şeklinde sınıflanmaktadır. Öğrenme ve öğretme yaklaşımına ilişkin olumlu görüşler arasında en çok vurgulanan (f=3) öğrenci merkezli olması ve genel olarak olumlu olması alt temalarıdır. Öğretmenlerin bazıları programın yaklaşımının öğrenci merkezli olduğunu belirtmişlerdir. Bir kısmında öğrenme-öğretme yaklaşımının genel olarak olumlu olduğunu ifade etmişler ayrıntıya girmemişlerdir. Programda yer alan yöntem tekniklerin çeşitliliği olumlu bir durum olarak belirtilmiştir. Genel olarak olumlu olması durumu, programın yapısından kaynaklanabilir. Fakat bu durum öğretmenlerin programı yeterince tanımamış olmalarından kaynaklanan ifadeler olarak da düşünülebilir. Bu temalara ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö15: Konuların çoğu için öğrenci merkezli öğrenmeye imkan tanıyacak etkinliklerle desteklenmiş. Hepsini uygulamak mümkün olmasada çoğunu uygulama şansı bulduk.

Ö8: Programda yer alan yöntem-tekniklerin ve etkinliklerin yeterli olduğunu düşünüyorum. Öğrencilerin daha iyi öğrenmesine fırsat tanıyor.

Programın öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin olumsuz görüşler arasında en çok vurgulanan (f=3) etkinlikler için süre yetersizliği ve etkinliklerin uygulanmasının zor olması (f=2) alt temalarıdır. Süre yetersizliği bu program için genel bir sorun olmakla birlikte etkinliklerinin uygulanmasının zor olması sınırlı sayıda öğretmen tarafından bazı etkinlikler için vurgulanmıştır. Bununla birlikte aslında etkinliklerin uygulanmasının zorluğunun altında ders saatlerinin ve imkanların yetersizliği yatmaktadır. Bu alt temalara ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö6: Ders saatinin eksik olması dolayısıyla konuların öğrenci merkezli işlenmesi çok zor. Bundan dolayı yöntem ve teknikler yeterince kullanılamamaktadır.

Ö1: Etkinlikleri yapmak kısıtlı fiziki imkanlar bakımından zordur.

Programın öğrenme-öğretme yaklaşımına ilişkin olumsuz görüşler arasında en az vurgulanan (f=1) etkinlik sayısının azlığı alt temasıdır. Bu durum aslında etkinlik sayısının veya çeşidinin azlığından değilde her etkinlik çeşitinden sınırlı sayıda olmasından kaynaklanmaktadır.

1.4 Öğretmenlerin Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Ölçme Değerlendirme Boyutuna İlişkin Görüşleri:

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri aşağıda Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5:

Programın Ölçme Değerlendirme Boyutuna İlişkin Görüşler

	Tema	Frekans
Olumlu	Farklı Ölçme Değerlendirme Yöntemleri	1
	Genel Olarak Olumlu Olması	3
Olumsuz	Süre Yetersizliği	7
	Başarı Sınırının Olması	2
	Mekan Sıkıntısı	1
	Etkinlik Sayısının Azlığı	1
	Ortak Sınavların Uygun Olmaması	1
	Genel Olarak Yetersiz Olması	1

Tablo 5 'te görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programlarının ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri olumlu ve olumsuz kategori şeklinde sınıflanmaktadır. Ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin olumlu görüşler arasında en çok vurgulanan (f=3) genel olarak olumlu olması alt temasıdır. Öğretmenlerin bazıları programın ölçme değerlendirme boyutunu genel olarak olumlu bulduklarını belirtmişlerdir. Bunun gerekçesini yeterince açık ifade etmemekle birlikte çeşitlilik ve kolaylıktan kaynaklandığı düşünülebilir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö14: Ölçme değerlendirme uygulamalarını genel olarak uygun buluyorum. Çünkü farklı değerlendirme biçimlerine yer verilmiş. Önceki programdakiler gibi çok karışık değil.

Ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin olumlu görüşler arasında az vurgulanan (f=1) alt tema farklı ölçme değerlendirme yöntemleri alt temasıdır. Bu alt temada programın farklı ölçme değerlendirme yöntemleri sunduğu ifade edilmiştir.

Programın ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin olumsuz görüşler arasında en çok vurgulanan (f=3) süre yetersizliği alt temasıdır. Bu alt temada öğretmenler ölçme değerlendirme için ders saatinin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu alt temalara ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö4: Ölçme boyutunda baktığımızda yeni yönelişler ve uygulamalar doğrultusunda sınavlar çok zaman alıyor. Yüzde elli başarı şartı yüzünden sınavları tekrarlamak zorunda kalıyoruz. Bu da zaman alıyor.

Ö6: Zaman yetersizliğinden dolayı proje ödevlerinin değerlendirilmesi, soru cevap yöntemiyle öğrenciden dönüt alma gibi ölçme ve değerlendirme yöntemleri uygulanamamaktadır.

Bunun yanında başarı sınırının olması (f=2), mekan sıkıntısı (f=1), etkinlik sayısının azlığı (f=1), ortak sınavların uygun olmaması (f=1), genel yetersizlik(f=1), öğretmenler tarafından

vurgulanmıştır. Başarı sınırı alt temasında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan bir uygulamayla öğrencilerin dersden en az yüzde 50 başarılı olması gerekmektedir. Öğretmenlerde bu başarı sınırını yakalamak için sınavları tekrarlamak zorunda kaldıklarını bu durumun zaman ve mekan sıkıntısına yol açtığını ifade etmişlerdir.

2. Öğretmenlerin Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programında Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının uygulanmasına ilişkin karşılaştıkları sorunlar aşağıda Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6:
Programın Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar

Tema	Frekans
Ders Saatinin Yetersizliği	10
Öğrenci Seviyesinin Düşüklüğü	5
Kaynak Eksikliği/Yetersizliği	4
Bilgilendirme Eksikliği	1
Konuların Yüzeyselliği	1
Konuların Fazlalığı	1
Program Bütünlüğünün Olmaması	1
Programın Sürekli Değişmesi	1

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programının uygulanması sırasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri sekiz alt tema altında sınıflanmaktadır. Karşılaşılan sorunlara ilişkin en çok vurgulanan (f=10) ders saatinin yetersizliği alt temasıdır. Öğretmenlerin çoğu ders saatinin az olmasının sorunlara yol açtığını ifade etmişlerdir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö15: Programdaki konu sayısı arttırılmış. Aslında ünite sayısı azaltılmış ama üniteler detaylandırılmış olduğundan dolayı süre yeterli olmuyor. Konu artışıyla süre uyumlu olmadığından sınıf içerisinde yeterli örnek çözümü yapılamıyor.

Ö6: Konuların fazla olması dolayısıyla ders saatleri çok eksik kalmaktadır.

Karşılaşılan sorunlara ilişkin çok vurgulanan (f=5) öğrenci seviyesinin düşüklüğü alt temasıdır. Öğretmenler öğrenci seviyesinin program için düşük olduğunu ifade etmiştir. Bu durum daha öncede ifade edildiği gibi okula veya sınıfa özgü bir durum olabilir. Aksi durumda eğitim sistemiyle ilgili temel bir sorun diye değerlendirilmelidir. Bu durumda daha ayrıntılı araştırmalar yapılarak durum ortaya çıkarılmalıdır. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö9: Öğrencilerin seviyesi düşük olduğundan müfredat bitirilemiyor.

Karşılaşılan sorunlara ilişkin çok vurgulanan (f=4) kaynak eksikliği alt temasıdır. Öğretmenler ders kaynaklarının yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Bu durumun programın ilk uygulandığı yıl olmasında kaynaklandığı düşünülebilir. Bununla birlikte bu durum programla ilgili temel yapısal hatalardan, alt yapı yetersizliğinden de kaynaklanabilir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö7: Ders kitapları içeriğinin dersle fazla bir bağlantısı yoktur.

Ö1: Program yenilediğinden EBA'daki uygulamalar güncelliğini kaybetti bu nedenle yararlanamıyoruz.

Bunun yanında bilgilendirme eksikliği (f=1), konuların yüzeyselliği (f=1), konuların yoğunluğu (f=1), program bütünlüğünün olmaması (f=1), programın sürekli değişmesi (f=1),

birer öğretmen tarafından vurgulanmıştır. Bilgilendirme eksikliği konusunda öğretmenler programla ilgili bilgilendirilmediklerini ifade etmişlerdir. Bu durumların öğretmenlerin programı yeterince tanımamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö3: Müfredatla ilgili önceden herhangi bir bilgilendirme yapılmadı. Müfredat geç açıklandı. Kitaplar geç geldi. Bu yüzden sorunlar yaşandı.

3. Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Eksikliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının eksikliklerine ilişkin karşılaştıkları sorunlar aşağıda tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7:

Programın Eksiklikleri ve Gereksizlikler

Tema	Frekans
Mol Konusunun Gereksizliği	2
Gazlar Konusunun Gereksizliği	1
Mol Konusunun Yetersizliği	1
Hayatımızda Kimya Konusunun Eksikliği	1
Atomun Yapısı Konusunun Gereksiz Detaylandırılması	1
Fizik Konularının Gereksizliği	1
Eksiklik Yoktur	4

Tablo 7'de görüldüğü gibi öğretmenlerin yenilenen 9. Sınıf kimya programının eksikliklerine ilişkin görüşleri yedi alt tema altında sınıflanmaktadır. Programın eksikliklerine ilişkin en çok vurgulanan (f=2) mol konusunun gereksizliği alt temasıdır. Öğretmenler 9. Sınıf kimya programında yer alan mol konusunun gereksiz olduğunu çıkarılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bunun yanında gazlar konusunun gereksiz olduğu ve hayatımızda kimya konusunun çıkarılmasının yanlış olduğuda bir öğretmen tarafından ifade edilmiştir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö1: Mol ve gazlar konusunun 9. Sınıfta olması gereksiz. Hayatımızda kimya konusunun çıkarılmış olması eksiklik olarak görülebilir. Çünkü öğrencilerin ilgisini çekiyordu.

Bunların yanında 9. Sınıf kimya programının eksikliklerine ilişkin mol konusunun yetersizliği (f=1), atomun yapısı konusunun gereksiz detaylandırılması, ve fizik konularının program içerisinde yer almasının gereksizliği öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Programın eksikliğinin olmadığı da bazı öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö4: Eksiklik görmüyorum ama umarım uzun süre program değişmez.

Öğretmenlerin bu temalar altında ifade ettikleri görüşleri arasında benzerlikler olduğu gibi farklılıklarda vardır. Örneğin biri mol konusunun gereksizliğinden bahsederken bir diğeri yetersizliğinden bahsetmiştir. Bunun yanında programla ilgili çok genel değerlendirmeler ortaya çıkmıştır. Öğretmenler programı yeni yeni tanımaya başladıkları için böyle ifadelerin ortaya çıktığı düşünülmektedir.

4. Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Olumlu Yanlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının olumlu yanlarına ilişkin görüşleri aşağıda Tablo 8 de verilmiştir.

Tablo 8:

Programın Olumlu Yanları

Tema	Frekans
İçeriğin Öğrenilebilir Olması	11
İçeriğin Güncel Olması	2
Kapsamlı Olması	1
İçeriğin Düzenli Olması	1
Ünite Sayısının Azaltılması	1

Tablo 8 'de görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programının önceki programa göre olumlu yanları beş alt tema altında sınıflanmaktadır. Programın olumlu yanlarına ilişkin en çok vurgulanan (f=11) içeriğin öğrenilebilir olması alt temasıdır. Öğretmenler 9. Sınıf kimya programında yer alan içeriği basit, diğer derslerle ilişkili olduğundan öğrencilerin kolay öğrendiğini ifade etmişlerdir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö2: Konular çok basit veriliyor bu okula adapte olan öğrenciler için çok iyi. Konular 8. Sınıfın tekrarı gibi. Ayrıca bazı konular fizikte de işleniyor.

Ö3: Konular öğrencilerin daha kolay anlayabileceği konulardır.

Ö7: Organik kimya ile ilgili konuların kaldırılması iyi olmuş.

Programın olumlu yanlarına ilişkin vurgulanan (f=2) içeriğin güncel olması alt temasıdır. Öğretmenler program içeriğinin güncel olduğunu ifade etmişlerdir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö6: Yeni kimya öğretim programının önceki programa göre en önemli yönü konuların daha güncel ve etkinliğe dayalı olmasıdır.

Programın olumlu yanlarına ilişkin vurgulanan diğer alt temalar içeriğin kapsamlı olması (f=1) , düzenli olması (f=1), ünite sayısının azaltılması (f=1) alt temalarıdır.

5. Yenilenen 9. Sınıf Kimya Programının Etkili Uygulanmasına Yönelik Öneriler

Öğretmenlerin yenilenen kimya programının etkili uygulanmasına ilişkin önerileri aşağıda tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9:

Programın Etkili Uygulanmasına Yönelik Öneriler

Tema	Frekans
Ders Saatinin Arttırılması	7
İçeriğin Sadeleştirilmesi	3
İçeriğin Güncel Olması	2
Ders Kitabı Yenilenmeli	1
Alt Yapı Eksiklikleri Giderilmeli	1
EBA Aktif Hale Getirilmeli	1
Program Sık Sık Değiştirilmemeli	1

Tablo 9'da görüldüğü gibi öğretmenler yenilenen 9. Sınıf kimya programının daha etkili uygulanmasına ilişkin önerileri yedi alt tema altında sınıflanmaktadır. Programın etkili uygulanmasına yönelik önerilerde en çok vurgulanan (f=7) ders saatinin artırılması alt temasıdır. Öğretmenler 9. Sınıf kimya programının haftalık ders saatinin artırılması gerektiğini düşünmektedirler. Zaten öğretmenler programın boyutlarını, eksiklerini değerlendirirken ders süresinin yetersizliğini sürekli vurgulamışlardır. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö6: Bu programın daha etkili olması için öncelikle kimya dersi haftalık ders saatinin en az 3 saat olması gerekmektedir.

Programın etkili uygulanmasına yönelik önerilerde çok vurgulanan (f=3) içeriğin sadeleştirilmesi alt temasıdır. Öğretmenler program içeriğindeki konuların azaltılması gerektiğini düşünmektedirler. Aslında ortaya çıkan bu durum ders saatlerinin yetersizliğiyle alakalıdır. Çünkü eğer ders saatleri değişmeyecekse içeriğin sadeleştirilmesi alternatif bir çözüm olarak düşünülmektedir. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö5: Müfredatın biraz daha basitleştirilmesi, konu sayısının azaltılması iyi olur. Bu kadarlık ders süresi içerisinde konuları yetiştirmek imkansız...

Bunların dışında programın etkili uygulanmasına yönelik önerilerde içeriğin güncel olması (f=2), ders kitabının yenilenmesi (f=1), alt yapı eksikliklerinin giderilmesi (f=1), Eğitim Bilişim Ağı (EBA)'nın aktif hale getirilmesi öğretmenler tarafından vurgulanmıştır. Programla ilgili dikkat çeken bir öneri ise programların sık sık değiştirilmemesi alt temasıdır. Buna ilişkin öğretmen görüşü şu şekildedir:

Ö1: Programın bu kadar sık değiştirilmesi bıkkınlık yarattı. Sınırlamalar belli değil.

Öğretmenlerin programa ilişkin önerilerinin programa ilişkin diğer değerlendirmeleriyle uyumlu olduğu görülmüştür. Çünkü programa ilişkin değerlendirmede öne çıkan ders saatlerinin yetersizliği, önerilerde ders saatlerinin artırılması şeklinde vurgulanmıştır. Bu durum aslında araştırmadan elde edilen verilerin birbirini desteklediğini göstermektedir.

SONUÇLAR, TARTIşMA ve ÖNERİLER

Yenilenen 9. Sınıf kimya programını öğretmen görüşlerine göre değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışmada öğretmenlerin çoğu programın kazanım boyutuna ilişkin kazanımların öğrenci seviyesine uygunluğu, kazanımların dersin amacına uygunluğu bakımından olumlu görüş belirtmişlerdir. Bunun yanında öğretmenlerin az bir kısmı kazanımlar için ayrılan sürenin yetersiz olduğunu, öğrenci seviyesine uygun olmadığı şeklinde görüş ifade etmişlerdir. Programın kazanım boyutuna ilişkin öğretmenlerin görüşleri genellikle olumludur. Programın içerik boyutuna ilişkin öğretmenlerin çoğu içeriğin öğrenci seviyesine uygun olduğunu ve güncel olduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanında içerik için ayrılan zamanın yetersiz olduğunu, içerik bütünlüğünün olmadığını belirtmişlerdir. Programın öğrenme-öğretme yaklaşımının genel olarak uygun ve öğrenci merkezli olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Ancak etkinlikler için ayrılan sürenin yetersiz olduğu vurgulanmıştır. Programın ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenler genel olarak olumlu görüş ifade etmişlerdir. Ancak ayrılan sürenin yetersizliği, başarı kriteri gibi noktalarda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler programın genel yapısına ilişkin çoğunlukla olumlu görüş ifade etmelerine rağmen özellikle olumsuz olarak ders saatlerinin yetersizliğini vurgulamışlardır.

Programın uygulanması sırasında yaşanan sorunlar ilişkin öğretmenler ders saatinin yetersizliği, öğrenci seviyesinin düşüklüğü, kaynakların yetersizliği gibi noktaları daha fazla vurgulamışlardır. Bunun yanında programa ilişkin bilgilendirme eksikliği, programın sürekli değişmesinin de sorun teşkil ettiğini ifade etmişlerdir. Programın eksiklerine ilişkin öğretmenler

mol ve gazlar konularının gereksiz olduğunu, hayatımızda kimya konusunun çıkarılmasının da bir eksiklik olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı da programda eksiklik olmadığını vurgulamışlardır. Programın önceki programa göre olumlu yanlarına ilişkin öğretmenler yeni programın öğrenilebilir olması (öğrenci düzeyine uygunluk), güncel olması bakımından önceki programdan daha iyi olduğunu belirtmişlerdir. Programın etkili uygulanmasına ilişkin öğretmenler, ders saatinin arttırılması, içeriğin sadeleştirilmesi, içeriğin güncellenmesi, alt yapı eksikliklerinin giderilmesi şeklinde öneriler sunmuşlardır. Bunların yanında öğretmenler programların sık değiştirilmesinin kendilerini yordüğünü, bu değişikliklerle birlikte birçok şeyi değiştirmek zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdir.

Önceki kimya programlarını değerlendirmeyi amaçlayan diğer çalışmalara bakıldığında bu çalışmadan elde edilen bulgularla benzerliklerin olduğu görülmektedir. Feyzioğlu (2014)'nin 9. sınıf kimya öğretim programını değerlendirdiği çalışmada öğretmenler zaman yetersizliği, öğrencilerin hazırbulunuşluklarının yetersizliği, fiziksel koşulların yetersizliği ve kaynakların yetersizliği gibi konuları vurgulamıştır. Yadigaroglu ve Demircioğlu (2012)'nin önceki 9. sınıf kimya programının değerlendirilmesine ilişkin yaptığı çalışmada öğretmenler, yeni öğretim programlarının içerik açısından önerilen ders saatine göre çok fazla yüklü olduğunu, programı yetiştirmede sıkıntı yaşadıklarını, belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra öğretmenler yeni öğretim programının daha etkin uygulanabilmesi için teknoloji ile kimya dersinin bütünleştirilmesi, laboratuvarların kimya derslerinde daha etkin kullanılması, kimya ders saatlerinin arttırılması gibi bir takım önerilerde bulunmuşlardır. Kazanımlarında öğrencilerin düzeyine ve dersin amaçlarına uygun olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Ayrıca dersin diğer derslerle iyi bir şekilde ilişkilendirildiği belirtilmiştir. Bu çalışmanın bulgularıyla Yadigaroglu ve Demircioğlu (2012)'nin çalışmasının bulguları paraleldir. Yeni programda da eski programda olduğu gibi ders süresinin yetersizliği vurgulanmıştır. Aslında yeni programda ünite sayısı azaltılmasına rağmen içeriğin yoğun olduğu ve sürenin yetersiz olduğu tekrar vurgulanmıştır. Bunun yanında kazanımların öğrenci seviyesine ve dersin amaçlarına uygun olduğu, dersin diğer derslerle ilişkilendirildiği belirtilmiştir. Dokuzuncu sınıf kimya programına ilişkin Kurt ve Yıldırım (2010) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenler, kaynakların yetersiz olduğunu, içeriğin yoğun ve ders saatinin yetersiz olduğunu, programa ilişkin gerekli bilgilendirmelerin yeterince yapılmadığını ve hizmet içi eğitimin yapılmadığını belirtmişlerdir. Yeni programa ilişkin yapılan bu çalışmada elde edilen bulgularda Kurt ve Yıldırım (2010)'un çalışmasında elde edilen bulgularla örtüşmektedir. Üce ve Sarıçayır (2012)'in çalışmasında da ders saatlerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Ercan (2011)'in, kimya programının değerlendirilmesine ilişkin çalışmasında da kazanımların öğretmenler tarafından anlaşılır olduğu, öğretmenlerin ölçme değerlendirme konusunda bazı sıkıntılar yaşadıkları belirlenmiştir. Bu çalışmada da öğretmenler kazanımları genel anlamda olumlu olarak değerlendirmişlerdir. Bunun yanında ölçmede zaman konusunda sıkıntılarının olduğunu vurgulamışlardır. Aydın (2007) 1992-2007 arası uygulanan kimya programını değerlendirdiği çalışmasında programın uygulama boyutuna ilişkin (öğrencilerin günlük yaşamına uygunluk, öğrencilerin kendi kendine öğrenmesini sağlama, öğretmeni yönlendirme, uygun etkinlik ve materyal seçimi vb.) eksiklerin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Özden (2007) çalışmasında da öğretmenler mevcut ortaöğretim kimya programlarının ve kaynaklarının yeterli olmadığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlarda kimya programlarıyla ilgili sorunların süregeldiğini göstermektedir. Demir, Gacanoğlu ve Nakiboğlu (2017)'nin yaptığı çalışmada 2017 yılında yenilenen kimya programı incelenmiştir. Yenilenen programda da ders saatlerinin yetersizliği, konuların sıralanmasındaki sorunlar, öğretmenlerin programı yeterince tanıyamaması, öğrenci seviyesinin yetersizliği, bazı konuların gereksizliği, fiziksel imkanların yetersizliği, konuların günlük hayatla ilişkili olmaması vurgulanmıştır. Bunun yanında kazanımların öğrenci düzeyine uygun olduğu belirtilmiştir. Oysa Demir, Gacanoğlu ve Nakiboğlu (2017)'nin yaptığı çalışma bu araştırmada incelenen 2013 kimya programının yenilenmiş haline ilişkindir. İki çalışmada ve yukarıda tartışılan önceki programlara da ilişkin yapılan çalışmalarda benzer sonuçların ortaya çıkması program geliştirme süreciyle ilgili muhtemel sorunların olduğunu göstermektedir. Aynı sonuçların ortaya çıkması program geliştirme sürecinde önceki programların yeterince değerlendirilmediği veya

değerlendirme sonuçlarının göz arđı edildiği, paydaşların(zellikle öğretmenler) grşne başvurulmadığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca ortaya çıkan bu durumun ğretmen yeterlikleriyle ilgili bir durum olabileceği(Demir, Gacanoğlu ve Nakiboğlu, 2017) düşünülebilir. nkn öğretmenlerin programı uygulayacak yeterliklere sahip olmadığı veya programın öğretmenlerin yeterlik düzeyleri göz önünde bulundurularak oluşturulmadığı gibi ihtimaller düşünülebilir. Demircioğlu, Aslan ve Yadiaroğlu (2015)'nin 2013 yılında yenilenen programı ğretmen görüşlerine göre değerlendirdikleri çalışmada elde edilen bulgulara göre, öğretmenler yeni kimya dersi ğretim programının öğrencilere bilimsel süreç becerilerini kazandırmada yetersiz olduğunu, konulara ayrılan zamanın yetersiz olduğunu, içeriğin yoğun ve anlaşılrlık sorunu olduğunu ve öğretmenler için klavuz kitabın olması gerektiğini belirtmişlerdir. Mevcut çalışmayla benzer yapıda olan bu çalışmadan elde edilen zamanın yetersizliği, içeriğin yoğunluğu, programı tanıtıcı klavuz kitapların gerekliliği gibi bulgularında benzer olduğu görülmektedir. Bunların yanında mevcut çalışmanın konusu olan 2013 yılında yenilenen kinya programını inceleyen Akkuş, ner ve Kazan (2014)'in çalışmasındaki kaynakların yetersizliği ve kaynak ihtiyacı, Zorluoğlu, Kızılaslan ve Sözbilir (2016)' in çalışmasındaki kazanımların genel olarak uygun olması ancak st düzeydeki kazanımlara az yer verilmesi, Gültekin ve Nakiboğlu (2016)'nin çalışmasındaki içerik kazanımlarının ve lme değerlendirme yaklaşımın genel olarak yeterli olmakla birlikte bazı eksiklikleri içermesi gibi bulguların mevcut çalışmanın bulgularıyla örtüşmektedir. Bulguların benzerliği yenilenen programa ilişkin genellemeler yapılabilmesine olanak tanımaktadır. Dünyada da kimya eğitimiyle ilgili benzer sorunların olduğu bilinmektedir. Gilbert (2006) dünyada kimya eğitiminde içeriğin yoğunluğu, konular ve disiplinler arası kopukluk, yaşamdan kopukluk, transfer eksikliği ve yetersiz vurgu gibi bazı temel problemlerin olduğunu belirtmiştir. Daha nceki yapılan çalışmalar ve bu araştırma bu bulguyu doğrular niteliktedir. Dolayısıyla kimya eğitimiyle ilgili sorunların genellik arz ettiği söylenebilir.

Sonuç olarak, bu araştırmada elde edilen sonuçların diğer çalışmaların sonuçlarıyla benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ancak diğer çalışmaların çoğu önceki kimya programlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Oysa bu çalışma 2013 yılında yenilenen kimya programına ilişkin yapılan bir çalışmadır. Bu bağlamda yenilenen programda benzer sonuçların tekrarlandığı görülmektedir. Benzer şekilde bu araştırmanın bulguları 2013 yılında yenilenen programa ilişkin yapılan diğer çalışmaların bulgularıyla da örtüşmektedir. Programın genel yapısına ilişkin öğretmenler olumlu görüş belirtmelerine rağmen özellikle ders saatinin yetersizliği vurgulanmıştır. Ieriğin yoğunluğu bu programda azaltılmasına rağmen zaman sorununun devam ettiği görülmektedir. Kaynakların yetersizliği, bilgilendirme eksikliği gibi noktalarında vurgulandığı görülmektedir. Bu araştırma yenilenen programın uygulandığı ilk yıl yapıldığı düşünüldüğünde ifade edilen bazı sorunların zamanla giderilebileceği düşünülmektedir. Bunun yanında bazı noktalarda da değişikliğe gidilmesi gerekmektedir. Ortaya çıkan eksiklerin ve aksaklıkların bir kısmının öğretmenlerin programı iyi tanıyamamalarından kaynaklandığı düşünülebilir. nkn öğretmenlerin bu konuda hizmet içi eğitim almadıkları görülmektedir. Bu nedenle programı tanıtıcı hizmet içi eğitimlerin yapılması (Yörük ve Seçgen, 2016) gerekmektedir. Ancak bu çalışmanın ve kimya programına ilişkin yapılan çalışmalarda benzer bulguların elde edilmesi üzerinde durulması gereken en önemli noktadır. nkn programlarla ilgili benzer aksaklıkların, eksikliklerin olması ve sürekli tekrarlanmasının bu programların geliştirilme ve değerlendirilme süreciyle ilgili olduğunu düşündürmektedir. nkn eğer program geliştirme sürecinde önceki programların değerlendirme sonuçları, paydaşların grşleri yeterince dikkate alınmış olsaydı benzer aksaklıkların bu kadar tekrar etmemesi gerekirdi. İzci ve şenol (2017)'un yenilenen fizik programını değerlendirmek için yaptıkları çalışmada da hizmet içi eğitim eksikliği ve ders saatlerinin yetersizliğinin vurgulanmış olması benzer sorunların diğer programlarda da olduğunun göstergesi olarak düşünülebilir. Zaten Türkiye'de programların etkililiğinin ve başarisının değerlendirilmesinde genellikle uzun süreli, sistematik ve bilimsel çalışmalar yürütülmediği bilinmektedir (zdemir, 2009). Daha çok araştırmacıların yaptığı bilimsel ve sistematik değerlendirme çalışmaları da yetkililer tarafından yeterince dikkate alınmamaktadır (Yüksel ve Sağlam, 2012). Öğretmenlerin yeni programa ilişkin yeterli bilgi sahibi

olmaması, hizmet içi eğitim almamış olmamaları, kaynakların yetersizliği, fiziksel imkanların yetersizliği de bu ihtimali desteklemektedir. Bu durum programın geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçleri arasında olması gereken dinamik ilişkilere yeterince dikkat edilmediğini düşündürmektedir. Bu durumla bağlantılı olarak öğretmenlerin programı uygulayacak yeterliklere sahip olup olmadıklarının da dikkate alınması gerekmektedir. Çünkü programın uygulayıcıları olan öğretmenlerin(Saylan, 2001) programı iyi tanımaları, uygulamak için gerekli yeterliklere sahip olması programların başarıya ulaşmasında önemlidir. Bunun yanında bu çalışmada ve Demir, Gacanoğlu ve Nakiboğlu, (2017)'nin çalışmalarında bazı öğretmenler tarafından vurgulanan öğrenci seviyesinin düşüklüğü üzerinde durulması gereken bir durumdur. Bu bulgu iki açıdan irdelenmelidir. Birincisi öğrenci seviyesinin düşüklüğü eğitim sisteminin niteliği hakkında ipucu vermektedir. Eğer genel bir seviye düşüklüğü söz konusuysa en azından bu çalışmaların bulguları doğrultusunda lise öncesi eğitimin tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu bulguyla ilgili ikinci bakış açısı ise merkezden yapılan standart programların öğrencilerin seviye farkına göre esnek bir yapı göstermediği şeklinde düşünülebilir. Bu durumda farklı öğrenci düzeylerine uygun daha esnek programların geliştirilmesi gerekmektedir ya da program geliştirme uygulamaları yerelleştirilmelidir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

- 9. sınıf kimya dersinin ders saati arttırılmalı ya da içeriğin yoğunluğu azaltılmalıdır.
- 9. Sınıf kimya programına ilişkin hizmet içi eğitimler aciliyetle yapılmalıdır. Çünkü öğretmenlerin programı yeterince tanımadıkları görülmektedir. Öğretmenlerin programı tanımaları programın başarıya ulaşması için önemlidir.
- 9. Sınıf kimya dersi için uygun kaynaklar hazırlanarak öğretmenlerin kullanımına sunulmalıdır.
- Programın içeriğinde yer alan konular öğrencilerin kolay öğrenmesini destekleyecek şekilde sıralanmalıdır.
- EBA' da 9. Sınıf kimya dersine ilişkin yeni uygulamalar, etkinlikler ve değerlendirme etkinlikleri oluşturularak öğretmenlerin kullanımına sunulmalıdır.
- İçerikte mümkün olduğunca güncel konulara ağırlık verilmelidir. Bunun yanında örnekler, etkinlikler günlük hayatın içinden seçilebilir.
- Kimya programına ilişkin gerekli fiziksel altyapı(laboratuvar, malzeme, bilişim teknolojileri) gözden geçirilerek, programı destekleyecek şekilde geliştirilmelidir.
- Kimya programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçleri tekrar gözden geçirilmelidir. Mevcut programlar bilimsel bir yaklaşımla değerlendirilerek elde edilen bilgiler program geliştirme sürecinde kullanılmalıdır.
- Kimya programlarını geliştirilmesi sürecinde paydaşların aktif katılımı sağlanmalı ve görüşleri dikkate alınmalıdır.
- Geliştirilen programlar pilot uygulama sürecinden geçirilerek elde edilen veriler titizlikle incelenmeli ve eksiklikler giderilmelidir.
- Merkezden oluşturulan standart programların öğrencilerin farklılıklarına cevap verecek şekilde esnek program özelliği göstermesine dikkat edilmelidir. Eğer bu sağlanamıyorsa program geliştirmede yerleşme adımları atılmalıdır.
- Farklı kademedeki programlar arasında bir uyum sağlanmalıdır. Programlar birbirini tamamlayacak şekilde olmalıdır.

Bu çalışmanın küçük bir örneklem ile yapılmış olması araştırma sonuçlarının genellenebilirliği açısından bir sınırlılık olarak görülebilir. Bunun yanında bu araştırma sonuçlarının büyük örneklemle yapılacak nicel araştırmalar için kaynak olacağı düşünülmektedir. 2013 yılında yenilenen 9. sınıf kimya programını değerlendirmeye ilişkin bu araştırmanın verileri programın uygulandığı ilk yıl toplanmıştır. Dolayısıyla bu durum bir sınırlılık olarak görülebilir. Çünkü uygulamaların ilk yıllarında aksaklıkların ortaya çıkması kabul edilebilir bir durumdur. Zamanla bu aksaklıklar giderilebileceğinden sonraki, dönemde yapılacak çalışmalarda farklı sonuçlar ortaya çıkabilir. Bu çalışmada program genel hatlarıyla incelenmiştir.

Dolayısıyla yapılacak çalışmalarda bu araştırmanın sonuçlarıyla paralel olarak programın spesifik bir boyutuna odaklanılarak çalışmalar yapılabilir. Ayrıca ğretmen yeterlikleri ve program ilişkisini irdeleyen araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akkuş, H., Üner, S. ve Kazak, Ö. (2014). Öğretmen ve öğrencilerin ortaöğretim kimya ders kitaplarından nasıl faydalandıkları ve ders kitaplarının içeriği hakkında ğrenci görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 1035-1048.
- Aydın, A. (2007). Ortaöğretim kimya dersi ğretim programının uygulama sürecinin gerçekleştirilmesinde 1992' den beri uygulanan ortaöğretim kimya müfredat programının uygunluğu konusunda ğretmen görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 223-233.
- Aydın, A. (2010). Cumhuriyet dönemi ortaöğretim kimya ğretim programlarının esnek program ve uygulamaları açısından değerlendirilmesi. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 61-74.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (Üçüncü baskıdan ev.) (M. Bütün ve S. B. Demir).Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Demir, E., Gaanoğlu, ř., ve Nakiboğlu, C. (2017). 2013 kimya dersi ğretim programı'na yönelik ğretmen görüşleri doğrultusunda 2017 kimya dersi ğretim programı'nın değerlendirilmesi. *Türkiye Kimya Derneği Dergisi, Kısım C: Kimya Eğitimi*, 2(2), 135-184.
- Demircioğlu, G., Aslan, A. ve Yadigaroğlu, M. (2015). Yenilenen kimya dersi ğretim programının ğretmen görüşleri ile destekli analizi. *Eğitim ve ğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 135-146.
- Demirel, Ö. (2011). *Eğitimde Program Geliştirme (17. Baskı)*. Pegem akademi, Ankara.
- Ercan, O. (2011). Kimya dersi yeni ğretim programının uygulanmasına ilişkin ğretmen görüşleri. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(4), 193-209.
- Feyzioğlu, B. (2014). Dokuzuncu Sınıf Kimya Dersi ğretim Programına Yönelik ğretmen Görüşleri: Aydın İli Örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 231-260.
- Gilbert, J.K. (2006). On the nature of "context" in chemical education. *International Journal of Science Education*, 28(9), 957-976.
- Gömlüksüz, M.N. ve Kan, A.Ü. (2007). Yeni ilköğretim programlarının dayandığı temel ilke ve yaklaşımlar. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 5(2) 60-66.
- Gültekin, C., ve Nakiboğlu, C. (2016). 9. ve 10. Sınıf kimya dersi ğretim programlarının beceri ve içerik kazanımları ile ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının grafikler açısından analizi. *Journal of Kırşehir Education Faculty*, 17(1), 163-184.
- İzci, E. ve şenol, C. (2017). Ortaöğretim 11. sınıf fizik dersi ğretim programının ğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *II. International Academic Research Congress*, Antalya (18-21 Ekim), 175.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar, ilkeler, teknikler*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kurt, S. ve Yıldırım, N. (2010). Ortaöğretim 9. sınıf kimya dersi ğretim programının uygulanması ile ilgili öğretmenlerin görüşleri ve öneriler. *On dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 91-104.
- MEB, (2004). *İlköğretim fen ve teknoloji dersi (4-5. sınıflar) ğretim programı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- MEB, (2013). Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, ortaöğretim kimya ğretim programının yenilenmesine ilişkin sayı: 11, tarih: 03.01.2013 yazısı.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (Üçüncü baskıdan ev.) (S. Turan ev Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Miles, M.B. ve Huberman, A.M. (2015). *Nitel veri analizi* (ikinci baskıdan ev.) (S. Akbaba ve A. E. Altun ev Ed.). Pegem Akademi, Ankara.
- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye'de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 126-149.
- Özden, M. (2007). Kimya ğretmenlerinin kimya ğretiminde karşılaştıkları sorunların nitel ve nicel yönden değerlendirilmesi: Adıyaman ve Malatya illeri örneği. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(22), 40-53.

- Patton, M. Q. (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (3. Baskıdan Çeviri) (M. Bütün ve S. B. Demir). Pegem Akademi, Ankara.
- Saylan, N. (2001). Ortaöğretim öğretmenlerinin program tasarısı ile ilgili görüşleri ve tasarı süreçlerindeki davranışlarının belirlenmesi. *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(6), 1-13.
- Üce, M. ve Sarıçayır, H. (2013). Ortaöğretim 12. sınıf kimya dersi öğretim programının uygulanması ile ilgili kimya öğretmenlerinin görüşleri. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 38, 167-177.
- Yadigaroğlu, M. ve Demircioğlu, G. (2012). Kimya dersi öğretim programının uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 325-333.
- Yaşar, M. D. ve Sözbilir, M. (2012). Sınıf kimya dersi öğretim programındaki yapılandırmacılığa dayalı öğelerin öğretmenler tarafından uygulamaya yansıtılması. *International Journal of Social Science* 5(7), 789-807.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yörük, N. ve Seçken, N. (2016). Cumhuriyet döneminde uygulanan ortaöğretim kimya dersi öğretim programlarının derlenmesi. *Balikesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 13(2), 7-34.
- Yüksel, İ. ve Sağlam, M. (2012). *Eğitimde program değerlendirme*. PEGEM Akademi.
- Zan, D. ve Seçgen, N. (2014). Ortaöğretim okullarındaki kimya öğretmenlerinin yenilenen kimya dersi öğretim programına ilişkin görüşleri. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 3(3), 36-47.
- Zorluoğlu, S. L., Kızılaslan, A., ve Sözbilir, M. (2016). Ortaöğretim kimya dersi öğretim programı kazanımlarının yapılandırılmış Bloom taksonomisine göre analizi ve değerlendirilmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(1), 260-279.

Evaluation of Revised 9th Grade Chemistry Curriculum According to Teachers' View

Dr. Eyüp İzci (Academician)

İnönü University-Turkey
eyup.izci@inonu.edu.tr

Res. Assist. Mehmet Eroğlu

Firat University-Turkey
mehmeteroglu@firat.edu.tr

Abstract

The purpose of this study is to evaluate 9th grade chemistry curriculum, revised in 2013, according to teachers' view. The study was designed in a qualitative approach and "phonemonology" was used as the research method. The study was carried out with 15 chemistry teachers who work in high school in city of Malatya and Elazig, in Turkey. The sample of the study is selected appropriate for maximum variation sampling. Semi-structured interview was used as a data collection method. Qualitative data was analyzed by using "descriptive analysis" method. In the descriptive analysis, teachers' views in relation to dimensions of the curriculum(objectives, content, teaching-learning process, and evaluation) were investigated as positive and negative categories. Results of the study indicate that teachers have positive opinion about chemistry curriculum but they have some problem about especially inadequacy of course time, lack of resources, the low level of student success, redundancy of some issues in curriculum etc. Teachers suggest increasing the course time and the elimination of infrastructure problems. The results obtained from this study consisted with results of other studies in the related literature. Getting similar results in different researches related to different chemistry curriculum indicates that there are problems related to process of curriculum development and curriculum evaluation of chemistry lesson. But this might be due to the fact that the teachers did not know the curriculum sufficiently or might be caused by incompatibility between teacher competencies and curriculum. Practical recommendations in regard to 9th chemistry curriculum were provided at the end of the study.

Keywords: 9th grade chemistry curriculum, curriculum evaluation, chemistry teaching.

**E-International Journal
of Educational Research,
Vol: 9, No: 1, 2018, pp. x-x**

DOI: 10.19160/ijer.322892

Received: 21-06-2017

Revision: 14-10-2017

Accepted: 08.01.2018

Suggested Citation:

Izci, E. &. Eroğlu, M. (2018). Evaluation of revised 9th chemistry curriculum according to teachers' view, *E-International Journal of Educational Research*, Vol: 9, No: 1, 2018, pp. x-x, DOI: 10.19160/ijer.322892

EXTENDED ABSTRACT

Problem: Science education plays a key role for the future of societies nowadays when science and technology is developing rapidly. Because of this importance, all societies, especially developed countries, are constantly endeavoring to improve the quality of science education. One of the important factors in improving the quality of science education is curriculum development studies. The science curriculum development studies were carried out in many countries in recent years. The science curriculum development studies have been carried out in Turkish education system, too. In this context, chemistry curriculum of secondary school was implemented in gradually (Grade of 9th, 10th, 11th, 12th) starting from the 2008-2009 academic year and it was completed 2011-2012 school year. But it was determined that there were some problems related to the chemistry curriculum of secondary school. So, the chemistry curriculum of secondary school has been revised to overcome these problems. Revised chemistry curriculum of secondary school has been implemented gradually starting from 9th grade since the 2013-2014 school year. The purpose of this study is to evaluate 9th grade chemistry curriculum, revised in 2013, according to teachers' view. In accordance with this purpose, it is examined that teacher views' related to revised 9th grade chemistry curriculum.

Method: The study was designed in a qualitative approach and "phenomenology" was used as the research method. Phenomenological study describes the common meaning of a few people's experiences related to the phenomenon or the concept. The study was carried out with 15 chemistry teachers who work in high school in city of Malatya and Elazig, in Turkey. The sample of the study is selected appropriate for maximum variation sampling. Semi-structured interview was used as a data collection method. Interviews were conducted by the researchers. Qualitative data was analyzed by using "descriptive analysis" method. The purpose of descriptive analysis is to present the findings to the reader in an organized and interpreted way. Data were analyzed in four stages. In the first phase, a framework for analysis is created by examining the conceptual framework and data. The second stage is the processing of the data according to the specified framework. The third stage is the phase in which the findings are defined and directly supported by the quotations. The final stage of descriptive analysis is the interpretation phase of findings. In this study, the main themes were formed according to the research questions, and the sub-themes under the main themes were formed by analyzing the data obtained from the interviews. The data obtained for each research question is coded separately and categories and themes are created by moving from these codes. In order to identify common themes, the written responses of all participants are divided into themes and sub-themes and are continuously compared. In the continuous comparison process, both the consistency of the findings within itself and the consistency between the coders was checked. In the descriptive analysis, teachers' views in relation to dimensions of the curriculum (objectives, content, teaching-learning process, and evaluation) were investigated as positive and negative categories. Findings are supported by directly quotations. Results were showed in the frequency table.

Findings: Most of teachers, participated this research, expressed that the objectives of chemistry curriculum appropriate in terms of student level and level of course. But some of them expressed that course time is not enough and objectives of chemistry curriculum does not appropriate for level of students. Teachers stated that course content is updated and appropriate for student level but course time is insufficient and no content integrity of course content. Teachers expressed that teaching and learning process of chemistry curriculum is student-centered and overall positive but course time is insufficient and implementation of some learning activities in the curriculum are difficult. Some of teachers stated that dimension of measurement and evaluation is good in chemistry curriculum but most of them stated that course time is not enough for measurement and evaluation. Teachers expressed that problems they faced mostly when they implement chemistry curriculum are insufficiency of course time, low level of student achievement, lack of resources. Teacher stated that the most important feature of the chemistry curriculum is that content of

curriculum can be learned easily. Teachers stated that mole subject is unnecessary in the curriculum. Teachers suggest increasing the course time and the elimination of infrastructure problems.

Conclusion, Discussion and Suggestion: The results obtained from this study consisted with results of other studies in the related literature. However, other studies have been conducted to evaluate the previous chemistry program current study about revised chemistry curriculum. It is seen that similar results related to chemistry curriculum has been repeated. It is emphasized that insufficiency of course time and the density of course content again. It is seen that despite the reduction in content, the problem of insufficiency of course time continue. Getting similar results in different researches related to different chemistry curriculum indicates that there are problems related to process of curriculum development and curriculum evaluation of chemistry lesson. This might be due to the fact that the teachers did not know the curriculum sufficiently or might be caused by incompatibility between teacher competencies and curriculum. Also this may be due to poor processing of the curriculum development and evaluation. According to these results some practical recommendations in regard to 9th grade chemistry curriculum can be provided. Class hour of 9th grade chemistry course should be increased and in-service training can be organized for chemistry teachers related to 9th grade chemistry curriculum. Appropriate lesson resources can be prepared for 9th grade chemistry curriculum. Processes of curriculum development and curriculum evaluation should be carried out to support each other so that similar problems related to curriculum are not repeated. Furthermore, during the development of chemistry curriculum, stakeholders should be actively involved and their views should be taken into account. An alignment should be established between the curriculum at different levels of education to support the learning of the students. Having been conducted with a small sample of this study can be seen as a limitation in terms of generalizability of research results But it is considered that results of this study can be a source for quantitative studies which will be conducted with large samples.